

FORRT rečnik termina

Ljiljana Lazarević
Institut za psihologiju i LIRA lab, Filozofski fakultet u Beogradu

FORRT - Framework for Open and Reproducible Research Training

FORRT

- unapređuje istraživačku transparentnost, reproducibilnost, istraživačku strogost i etiku kroz pedagošku reformu i meta-istraživanja.
- obezbeđuje pedagošku infrastrukturu i didaktičke resurse koji imaju za cilj da podrže učenje i mentorisanje otvorene i reproducibilne nauke.
- teži podizanju svesti istraživača i članova zajednice o implikacijama koje otvorena i reproducibilna nauka ima po pedagoški rad (reformu u kurikulumu, obrazovnim metodima, itd.)
- se zalaže za otvaranje materijala i pedagoških resursa i olakšavanje pristupa i učenja svima, a naročito onima imaju manje prilika.

FORRT rečnik termina

Pokret Otvorene nauke je zadnjih godina uticao na unpređenje postojećih, ali je doneo i niz novih istraživačkih praksi.

Okretanje novim praksama kojima se povećava transparentnost i istraživačka strogost dovelo je i do potpuno nove terminologije, koja čak i onima koji su upoznati sa novim praksama može biti nejasna ili čak potpuno nepoznata.

FORRT rečnik termina ima za cilj da poveća razumevanje termina koji su u vezi sa otvorenom naukom.

Referenca:

Parsons, S., Azevedo, F., Elsherif, M. M., Guay, S., Shahim, O. N., Govaart, G. H., ... & Aczel, B. (2022). A Community-Sourced Glossary of Open Scholarship Terms. *Nature human behaviour*, 6(3), 312-318. <https://doi.org/10.1038/s41562-021-01269-4>

Kreirani rečnici

Preko 100 saradnika je radilo na razvoju rečnika termina na engleskom jeziku.

[FORRT rečnik na engleskom](#)

[FORRT rečnik na nemačkom](#)

FORRT rečnik na arapskom

FORRT rečnik

Sadrži oko 250 termina i povećava se

Original

Many Labs [complete]

Definition: A crowdsourcing initiative led by the Open Science Collaboration (2015) whereby several hundred separate research groups from various universities run replication studies of published effects. This initiative is also known as "Many Labs I" and was subsequently followed by a "Many Labs II" project that assessed variation in replication results across samples and settings. Similar projects include ManyBabies, EEGManyLabs, and the Psychological Science Accelerator.

Related terms: Collaboration; Many analysts; Many Labs I; Many Labs II; Open Science Collaboration; Replication

Reference(s): Ebersole et al. (2016); Frank et al. (2017); Klein et al. (2014); Klein et al. (2018); Moshontz et al. (2018); Open Science Collaboration (2015); Pavlov et al. (2020)

Drafted by: Sam Parsons

Reviewed (or Edited) by: Helena Hartmann; Charlotte R. Pennington; Mirela Zaneva

Prevod

Mnogo laboratorija (eng. *Many Labs*)

Definition: Inicijativa udruženog rada koju vodi *Open Science Collaboration* (2015) u kojoj nekoliko stotina nezavisnih istraživačkih grupa sa različitih univerziteta sprovodi replikacije studija. Ova inicijativa je poznata i pod nazivom "Mnogo laboratorija I" (eng. "*Many Labs I*"), iza koje je sledio projekat "Mnogo laboratorija II" (eng. "*Many Labs II*") koji je procenjivao varijacije u rezultatima replikacija u različitim uzorcima i okruženjima. U slične projekta spadaju *ManyBabies*, *EEGManyLabs* i Psihološki naučni akcelerator (eng. *Psychological Science Accelerator*).

Related terms: Kolaboracija; mnogo analitičarki (eng. *Many analysts*); Mnogo laboratorija I (eng. *Many Labs I*); Mnogo laboratorija II (eng. *Many Labs II*); *Open Science Collaboration*; replikacija

Reference(s): Ebersole et al. (2016); Frank et al. (2017); Klein et al. (2014); Klein et al. (2018); Moshontz et al. (2018); Open Science Collaboration (2015); Pavlov et al. (2020)

Originally Drafted by: Sam Parsons

Translated by: Ljiljana B. Lazarević

Translation reviewed by: Vojin Simunović; Zoran Pavlović

Primeri

CARKing [complete]

Definition: Critiquing After the Results are Known (CARKing) refers to presenting a criticism of a design as one that you would have made in advance of the results being known. It usually forms a reaction or criticism to unwelcome or unfavourable results, results whether the critic is conscious of this fact or not.

Related terms: HARKing; PARKing; Preregistration; Registered Report; SPARKing

Reference(s): Bardsley (2018); Nosek and Lakens (2014)

Originally drafted by: Mahmoud Elsherif

Reviewed (or Edited) by: Ali H. Al-Hoorie; Ashley Blake; Adrien Fillon; Charlotte R. Pennington

CARKovanje

Definition: Kritikovanje Nakon što su Rezultati Poznati (CARKovanje, eng. *Critiquing After the Results are Known* - CARKing) odnosi se na predstavljanje kritike dizajna istraživanja kao nečega što biste uputili pre nego što su rezultati bili poznati. Obično predstavlja reakciju ili kritiku na nepoželjne ili nepovoljne rezultate, bilo da je kritičarka svesna ove činjenice ili ne.

Related terms: HARKovanje; PARKovanje; preregistracija; registrovani izveštaj; SPARKovanje

Reference(s): Bardsley (2018); Nosek and Lakens (2014)

Translated by: Zoran Pavlović

Translation reviewed by: Ljiljana B. Lazarević; Vojin Simunović

Primeri

Adversarial collaboration [complete]

Definition: A collaboration where two or more researchers with opposing or contradictory theoretical views—and likely diverging predictions about study results—work together on one project. The aim is to minimise biases and methodological weaknesses as well as to establish a shared base of facts for which competing theories must account.

Related terms: Collaboration; Many Analysts; Many Labs; Preregistration; Publication bias (File Drawer Problem)

Reference(s): Bateman et al. (2005); Cowan et al. (2020); Kerr et al. (2018); Mellers et al. (2001); Rakow et al. (2014)

Drafted by: Siu Kit Yeung

Reviewed (or Edited) by: Matt Jaquiere; Aoife O'Mahony; Charlotte R. Pennington; Flávio Azevedo; Madeleine Pownall; Martin Vasilev

Suparnička saradnja

Definicija: Saradnja u kojoj dve ili više istraživačica koje imaju suprotstavljena ili neusaglašena teorijska gledišta - i stoga verovatno različita predviđanja o rezultatima istraživanja - rade zajedno na istom projektu. Cilj je da se pristrasnosti i metodološke slabosti svedu na minimum, kao i da se kreira zajednička baza dokaza koju suprotstavljene teorije treba da objasne.

Related terms: Saradnja/kolaboracija; mnogo analitičarki (eng. *Many Analysts*); mnogo laboratorija (eng. *Many Labs*); preregistracija; pristrasnost pri publikovanju ("problem fiokse")

Reference(s): Bateman et al. (2005); Cowan et al. (2020); Kerr et al. (2018); Mellers et al. (2001); Rakow et al. (2014)

Drafted by: Siu Kit Yeung

Reviewed (or Edited) by: Matt Jaquiere; Aoife O'Mahony; Charlotte R. Pennington; Flávio Azevedo; Madeleine Pownall; Martin Vasilev

Translated by: Iris Žeželj

Translation reviewed by: Nadica Miljković, Danka Purić

FORRT rečnik -Tim za Srbiju

Ljiljana Lazarević

Vojin Simunović

Danka Purić

Iris Žeželj

Bojana Dinić

Nadica Miljković

Zoran Pavlović

Hvala na pažnji